

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupený Mgr. Alešem Hanákem, advokátem se sídlem Jungmannova 204, Roztoky, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvková organizace, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, zastoupený Mgr. Jiřím Sitou, advokátem se sídlem Rybná 682/14, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2019, čj. KUJCK 11642/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 5. 2019, čj. 57 A 10/2019-54,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím částečně změnil výrok rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice (dále „vyvlastňovací úřad“) ze dne 1. 11. 2018, čj. SU/2522/2018-13, v rozsahu odkazu na relevantní právní předpis, a ve zbylé části zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu o odnětí vlastnického práva žalobce k pozemkům parc. č. X, v k. ú. L. u Č. B., zapsaných na LV č. X v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, katastrální pracoviště České Budějovice.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále „krajský soud“) žalobu, kterou krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobce (dále „stěžovatel“) proti tomuto rozsudku nyní brojí kasační stížností a navrhuje, aby jí byl přiznán odkladný účinek.

[3] Kasační stížnost stěžovatel odůvodnil mj. tím, že vyvlastňovací úřad nesprávně rozhodl o vyvlastnění výše označených pozemků na základě § 17 odst. 2 písm. b) zákona č.

13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále „silniční zákon“), tedy z důvodu, že stavba dálnice již byla na daných pozemcích realizována. K její realizaci však došlo neoprávněně po zrušení dříve vydaného rozhodnutí o vyvlastnění, a to v rozporu s vůlí stěžovatele jakožto vlastníka pozemků. V návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel uvedl, že stavba dálnice z těchto důvodů představuje nezákonný zásah do jeho vlastnických práv formou neoprávněné výstavby na uvedených pozemcích. Na základě napadeného rozsudku krajského soudu bylo dále zahájeno řízení o vkladu vlastnického práva vyvlastnitelů uvedených pozemků do katastru nemovitostí. Je zde přitom důvodná obava, že po vložení vlastnického práva vyvlastnitelů bude stavba dálnice dokončena a zprovozněna. Vyhověli-li by Nejvyšší správní soud následně kasační stížnosti, bylo by možno z toho plynoucí nároky za daného stavu uplatňovat jen obtížně, zdlouhavě a nákladně. Přitom je nutno vzít v úvahu, že pokud by bylo již v roce 2017 nařízeno předběžné opatření proti výstavbě dálnice na daných pozemcích, bylo by tehdy možno efektivně ochránit stěžovatelovy zájmy a zamezit dalším sporům a vzniklým škodám. Bezodkladné provedení vkladu vlastnického práva vyvlastnitelů do katastru nemovitostí by navíc nyní mohlo znamenat i značnou újmu na stěžovatelových právech v řízení vedeném u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 27 C 408/2017. Změna vlastnického práva by vedla k zastavení tohoto řízení a promlčení stěžovatelových nároků. Stěžovatel nepopírá veřejný zájem na dokončení stavby dálnice, nicméně tento veřejný zájem nemůže být nadřazen veřejnému zájmu na dodržování zákonů ze strany správních orgánů.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[5] Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že návrh na přiznání odkladného účinku nepovažuje za důvodný. Není zde žádná skutečnost, která by nepřiznáním odkladného účinku kasační stížností způsobila nějakou nezvratnou změnu v poměrech stěžovatele či jakoukoliv jinou nezvratnou změnu proti stávajícímu stavu na jeho straně. Žalobce ignoruje fakt, že stavba dálnice byla zahájena na základě pravomocného stavebního povolení. Argumentací, že bude stavba brzy dokončena, navíc stěžovatel vyvrací svou předešlou argumentaci, že se na jeho pozemcích žádná stavba dálnice nenachází. Nesouhlasí ani s argumentací stěžovatele ve vztahu k nenařízení předběžného opatření, neboť tento návrh nebyl úspěšný, a pro přiznání odkladného účinku tedy nemůže být relevantní. Relevantní není ani námitka ve vztahu k jinému soudnímu řízení, které stěžovatel vede, neboť s nyní projednávanou věcí nesouvisí.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny.

[7] Především je třeba poukázat na mimořádnou povahu odkladného účinku. Zákon sice přiznává účinek žalobě proti vyvlastňovacímu výroku rozhodnutí správního orgánu, v případě kasační stížnosti to však již neplatí. Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, čímž prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem případně zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být

pokračování

vyhrazeno pro ojedinělé případy specifikované v § 73 odst. 2 s. ř. s. Pro jeho přiznání musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že v rámci posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku není soud oprávněn hodnotit důvodnost námitek ve věci samé.

[8] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, k tomu, aby kasační stížnosti mohl být odkladný účinek přiznán, musí navrhovatel v prvé řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, čj. 6 Ads 99/2013-11). Důvody možného vzniku újmy jsou vždy subjektivní, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele; ten tedy musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to dovozuje.

[9] V nynějším řízení tedy bylo na stěžovateli, aby zdejšímu soudu popsal, v čem shledává, že jemu hrozící újma bude nepoměrně větší, než újma hrozící jiným subjektům. Jelikož takové tvrzení uplatnil pouze v obecné rovině, lze se k němu vyjádřit také pouze v určité míře obecnosti. Stěžovatel uvádí, že na základě napadeného rozsudku krajského soudu bylo zahájeno řízení o vkladu vlastnictví do katastru nemovitostí, po jehož skončení může být stavba neprodleně dokončena a uvedena do provozu, což by mu ztížilo uplatňování „vyplývajících nároků“. Z tohoto tvrzení není možno seznat, že by jemu hrozící újma v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti dosahovala zákonem stanovené míry intenzity, která by byla vyšší, než v případě jiných subjektů. Institut vyvlastnění je z povahy věci vždy určitým zásahem do základních práv, proto je třeba k němu přistupovat pouze v zákonem stanovených případech a jím určeným postupem. Újma, která v jeho důsledku vzniká, nicméně sama o sobě není vždy a bez dalšího důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2015, čj. 5 As 125/2015-79). Pro jeho přiznání je nutné, aby stěžovatel předestřel konkrétní skutečnosti, jež takové přiznání odůvodňují, tedy aby popsal, jaké negativní dopady do sféry jeho práv bude výkon nebo jiné právní důsledky žalovaného rozhodnutí představovat. Stěžovatel uvádí, že v důsledku zamítnutí žaloby krajským soudem je nyní vedeno řízení o vkladu vlastnictví do katastru nemovitostí, po jehož skončení může být dálnice vedená přes jeho pozemky dokončena a zprovozněna. Neuvádí však, jakým konkrétním způsobem představuje dokončení stavby dálnice závažnou újmu oproti současnému stavu, kdy je podle dostupných údajů, z nichž vyšel v napadeném rozsudku krajský soud a jež nebyly dosud zpochybněny (srov. též <http://www.ceskedalnice.cz/dalnice/d3/>), dálnice D3 v úseku Ševětín – Borek již částečně zprovozněna a i přes probíhající dostavbu je dopravně využívána. Domnívá-li se stěžovatel, že po úplném dostavění dálnice v daném úseku bude ztížena jeho možnost domáhat se „vyplývajících nároků“, případně že bude takové uplatňování zdlouhavé a nákladné, je třeba, aby uvedl konkrétní nároky, jejichž uplatňování dostavba dálnice ovlivní, a zároveň aby vysvětlil, proč takový vliv má mít oproti výše popsanému současnému stavu

skutečnost, že dálnice bude v daném úseku dostavěna úplně. Taková tvrzení musí být konkrétní a individualizovaná ve vztahu k jeho právům, resp. újmě, která na jeho právech může v důsledku napadeného rozsudku krajského soudu vzniknout. Samotný vklad vlastnického práva takovou újmou být bez dalšího nemůže, přičemž Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší za stěžovatele domýšlet konkrétní projevy újmy, jež by mu mohla vzniknout, a to tím spíše, že samotná stavba dálnice je předmětem jiných – stavebně právních – řízení. Jelikož stěžovatel hodnověrně nedoložil takovou újmu, která mu může vzniknout, nebude-li odložen výkon pravomocného rozsudku krajského soudu, a která by zároveň byla nepoměrně větší, než újma, která v opačném případě může vzniknout jiným osobám, je nutno konstatovat, že neunesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní, které je na něj zde kladeno. Nebylo již proto třeba, aby se Nejvyšší správní soud zabýval další podmínkou v podobě (ne)existence důležitého veřejného zájmu a případně jeho poměřováním s újmou stěžovatele.

[10] Relevantní v tomto ohledu není ani tvrzení ve vztahu k řízení, které je vedeno u Okresního soudu v Českých Budějovicích. Není totiž zřejmé, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovateli v tomto civilním soudním řízení vznikne újma, neboť z jeho obecného tvrzení taková skutečnost jasně nevyplývá. Nejvyšší správní soud proto nemůže takto uplatněnou argumentaci při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku zohlednit, neboť by v takovém případě musel předjímat výsledek daného soudního řízení. Takový postup není možný, a proto nemůže daná námitka změnit závěr Nejvyššího správního soudu při posouzení důvodnosti přiznání odkladného účinku. Rovněž ani nenařízení předběžného opatření v dřívějším soudním řízení, které stěžovatel navrhl, není pro posouzení nyní navrhovaného odkladného účinku nijak relevantní, neboť nikterak neovlivňuje míru újmy, která stěžovateli vznikne výkonem napadeného rozsudku krajského soudu.

[11] S poukazem na shora uvedené skutečnosti proto lze uzavřít, že v posuzované věci nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatel může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud předchozímu návrhu nevyhověl.

[12] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podléhá soudnímu poplatku, a sice podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále „zákon o soudních poplatcích“), ve výši 1 000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32].

pokračování

[13] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080401019**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. července 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu